

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Ukrajina
místem pobytu v ČR X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2020 č. j. OAM-353/ZA-ZA11-ZA22-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 5. 7. 2020 tak, že žádost se podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

azylu“) zamítá jako zjevně nedůvodná. Uvedl, že napadené rozhodnutí mu bylo doručeno dne 24. 9. 2020.

II. Žalobní body

2. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, řízení bylo jednostranné a neobjektivní, rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněné. Konkrétně namítal, že informace použité žalovaným nejsou aktuální, správní orgán by měl zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Měl za to, že na Ukrajině mu hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu a problému s dodržováním lidských práv, bezpečnostní situace se zhoršuje, Minské dohody nejsou plněny, neustále umírají lidé, žalobce má strach o svůj život. Tvrdil, že organizace Amnesty International zveřejnila nové informace o mučení cizinců a o vraždách, včetně těch hromadných, těchto jednání se dopouštějí obě strany konfliktu na Donbasu, shromáždila důkazy o brutálním mučení, kterému byla za poslední tři měsíce podrobena na východě Ukrajiny více než stovka unesených civilistů, za které jsou údajně zodpovědné jak síly věrné Kyjevu, tak proruští separatisté. Podle Amnesty International žít na Ukrajině představuje nebezpečí pro lidi s proruskými pohledy, komunisty a obyvatele Donbasu.
3. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobce svou žádost o udělení mezinárodní ochrany opřel o strach z možného uvěznění kvůli potyčce s opilým ukrajinským policistou, ke které došlo v roce 2016, žalobce se zastal svého otce, který byl policistou napaden slovně a fyzicky, dotyčný policista pak žalobci vyhrožoval, že se postará o jeho uvěznění. Žalobce hned druhý den odjel do České republiky (dále jen „ČR“), kde již od roku 2004 legálně žil a pracoval, daný incident se nepokusil nijak řešit, nebylo mu sděleno žádné obvinění, žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce až poté, co mu bylo doručeno rozhodnutí o neprodloužení pobytového oprávnění a skončil mu legální pobyt na území ČR.
5. Poukázal na to, že dle vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb. je Ukrajina považována za bezpečnou zemi původu (kromě poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti), vyřčené obavy žalobce jsou pouze hypotetické, za dobu čtyř let nebylo žalobci doručeno žádné obvinění ani informace o zahájení trestního stíhání, pokud by se žalobce pro daný konflikt ocitl před soudem, může se soudně bránit, pokud by byl vystaven nějaké formě perzekuce nebo šikany ze strany daného policisty, může se obrátit se žádostí o pomoc na nadřízené státní orgány.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

6. Žalobní argumenty považoval za obecné, nekonkrétní, zmíněné zprávy mezinárodní organizace jsou uvedeny bez jakékoliv specifikace. Není povinností žalovaného dohledávat za žalobce žalobní body. Žalobce má navíc poslední místo pobytu na Ukrajině v Zakarpatské oblasti, nově uvedené obavy ze svévolného násilí v situaci ozbrojeného konfliktu jsou zcela neopodstatněné. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
8. Žalobce podal dne 5. 7. 2020 žádost o mezinárodní ochranu, kdy sdělil, že v ČR pobývá od roku 2004, měl zde pracovní vízum, v roce 2016 navštívil Ukrajinu, žádost odůvodnil tím, že v roce 2016 měl na Ukrajině konflikt s policistou, došlo k fyzické potyčce, žalobce má obavu se vrátit, aby nebyl zadržen a uvězněn, jiné důvody nemá. Tyto okolnosti blíže rozvedl při pohovoru dne 15. 7. 2020, kdy sdělil, že v roce 2019 mu nebyl prodloužen dlouhodobý pobyt z důvodu nedoložení dokladů ohledně sociálního pojištění, přišel požádat o mezinárodní ochranu, aby v ČR nepobýval nelegálně. Popsal incident s policistou v roce 2016, uvedl, že v případě návratu se obává obvinění z napadení policisty a uvěznění.
9. Žalovaný shromáždil podklady týkající se politické a bezpečnostní situace na Ukrajině: zprávu MV ČR ze srpna 2020 Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, Informaci OAMP z 25. 4. 2020 Ukrajina – Situace v zemi.
10. Žalobce se dne 19. 8. 2020 dostavil k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, k daným podkladům se nechtěl vyjádřit s tím, že se o politiku nezajímá, nechtěl navrhnout jejich doplnění, uvedl, že by si přál v ČR pracovat a žít, bez práce by neměl prostředky na samostatný život.
11. Dne 3. 9. 2020 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v odůvodnění shrnul, že důvodem žádosti je obava žalobce z postihu za konflikt s policistou v zemi původu a snaha legalizovat si pobyt na území ČR, poukázal na ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu a vyhlášku č. 238/2015 Sb., dle které se Ukrajina se stanovenou výjimkou považuje za bezpečnou zemi původu. Podrobně se zabýval situací na Ukrajině a stavem dodržování lidských práv, tyto údaje zjistil ze shromážděných podkladů (viz strana 3 – 4 napadeného rozhodnutí), z toho a též z výpovědi žalobce dovodil, že Ukrajinu lze za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu považovat. K incidentu s policistou uvedl, že žalobce následně legálně vycestoval zpět do ČR, až čtyři roky poté požádal o mezinárodní ochranu, a to v momentě kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o neprodloužení pobytového oprávnění a skončil mu legální pobyt na území ČR. Poukázal na to, že žalobci nebylo v zemi původu doručeno žádné obvinění, neměl žádné problémy se státními nebo bezpečnostními orgány a nesdělil ani jiné azylově relevantní důvody. Usoudil, že žalobce využívá žádosti o udělení mezinárodní ochrany k legalizaci svého pobytu na území ČR a k tomu, aby zde mohl nadále žít a pracovat, k tomu však tento institut neslouží, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005 sp.zn. 7 Azs 187/2004. Měl za to, že žalobce nijak neprokázal, že v jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

případě nelze Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat, žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou, poukázal rovněž na ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
14. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely zákona o azylu považuje za bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k brožbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.
15. Podle ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
16. Na základě ust. § 86 odst. 4 zákona o azylu vydal žalovaný vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „**vyhláška č. 328/2015 Sb.**“), v níž upravil seznam zemí, které Česká republika považuje za bezpečné země původu. Vyhláškou č. 68/2019 Sb. byla mezi tyto země zařazena Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, a to s účinností od 23. 3. 2019 (§ 2 bod 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb.).
17. Již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS Nejvyšší správní soud vyslovil: „*Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.*

písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...)] [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“

18. V případě bezpečných zemí původu je tak v řízeních o mezinárodní ochranu důkazní břemeno vychýleno výrazně na stranu žadatele, což je rozdíl oproti jiným řízením o udělení mezinárodní ochrany. Dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů ze strany země původu se zde presumuje, přičemž je na žadateli aby v řízení tuto presumpci vyvrátil a prokázal opak.
19. Recentní usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2021 č.j. 1 Azs 2019/2021-25 shrnuje příslušnou judikaturu: „Stěžovatel založil svou kasační stížnost na námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. K tomu je však třeba uvést, že charakteristickým znakem rozhodování o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu je zdůraznění důkazního břemene žadatele. V takovém případě totiž leží hlavní odpovědnost za prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020-34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země náležející mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“
20. V posuzovaném případě pochází žadatel z Ukrajiny, která je ve smyslu vyhlášky č. 328/2015 Sb. považována za bezpečnou zemi původu, a to konkrétně ze Zakarpatské oblasti, která nespadá do výjimky stanovené danou vyhláškou a není ozbrojeným konfliktem na východě země nijak zasažena. Žalobce však v řízení o mezinárodní ochranu obavy z ozbrojeného konfliktu ani netvrdil, popisoval problém s policistou, který napadl jeho otce a který měl žalobci vyhrožovat uvězněním, následně však již žádným problémům ze strany státních orgánů i bezpečnostních složek nečelil, situaci nijak neřešil, na žádné státní orgány se neobrátil, bez jakýchkoli problémů vycestoval z Ukrajiny, žádné obvinění proti němu vzneseno nebylo, není nijak indikováno, že by ochrana v zemi původu selhala. Ukrajina je přitom bezpečnou zemí, která je schopna svým občanům zajistit ochranu ze strany státu a jeho institucí, a to jednak ve smyslu shora uvedené vyhlášky a dále též dle zjištění, které žalovaný učinil z aktuálních zpráv o zemi původu, funguje zde též úřad ombudsmana a Státní úřad pro vyšetřování, jehož

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

úkolem je mimo jiné vyšetřovat trestné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné důvody, kterými by Ukrajinu jako bezpečnou zemi zpochybnil a které by mohly žalovaného vést k meritornímu posouzení jeho žádosti z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu.

21. Podklady shromážděné žalovaným přitom pocházejí z období bezprostředně předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí, tedy ze dne 25. 4. 2020 a ze dne 8. 8. 2020, nelze souhlasit s námitkou jejich neaktuálnosti. Žalobce se s těmito podklady ve správním řízení seznámil, nic k nim nenamítal, ani v řízení před soudem neuvedl žádné konkrétní důvody, kterými by relevanci těchto podkladů a presumpci o Ukrajině jako bezpečné zemi původu ve vztahu ke svojí osobě zpochybnil. Žalovaný se věcně, srozumitelně a přezkoumatelně vypořádal s tvrzeními žalobce a shromáždil dostatek informací za účelem náležitého zjištění skutkového stavu.
22. Na rozdíl od správního řízení, kdy žalobce jako jediné důvody své žádosti uváděl problémy s policistou v roce 2016 a legalizaci svého pobytu v ČR, poukazoval v žalobě na nebezpečí hrozící mu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Tvrzení žalobce ohledně možného vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti jsou však zcela obecná, bez vazby k jeho případu, a to včetně odkazů na zprávy Amnesty International, které žalobce nijak blíže nespecifikoval, ani je k žalobě nepřiložil. Žádné z jeho tvrzení ani nemiřilo k tomu, že by jeho azylový příběh nějak souvisel s oblastmi Krymského poloostrova či s částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, které podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. nejsou za bezpečné považovány, žalobce sám pochází ze Zakarpatské oblasti, která je zcela pod kontrolou centrální vlády, námitku žalobce tak nelze považovat za způsobitou zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí.
23. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nelze konflikt na Ukrajině klasifikovat jako totální, tedy takový, který by každého civilistu vystavoval reálnému nebezpečí vážné újmy (k tomu viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015-28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015-69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, či ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018-40, ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 216/2020-22, či ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 230/2020-24).
24. Závěrem soud poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které je nezbytné o azyl požádat neprodleně poté, co má k tomu žadatel příležitost. V rozsudku ze dne 13. 1. 2005 č. j. 3 Azs 119/2004-50 Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *“Institut politického azylu slouží, zjednodušeně řečeno, k ochraně cizích státních příslušníků před pronásledováním ze strany domovského státu nebo v situacích, kdy má cizí státní příslušník z takového pronásledování oprávněnou obavu, přičemž pronásledování se musí dít z azylově významných důvodů. Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.”* Soud má za to, že tento judikát se uplatní též v situaci žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

25. Institut mezinárodní ochrany lze použít pouze v odůvodněných případech. Představuje formu mimořádné pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí, nikoli poslední prostředek k zabránění opuštění území ČR. Není možné jej ani zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců, které upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.
26. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. listopadu 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.